

Изборен предмет реден број 3.		Предметна програма од втор циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Управување со трошоци и ценовни политики во аграрот			
2.	Код	АБ203/2023			
3.	Студиска програма	Агробизнис - двегодишна програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2023/2024/II, III или IV семестар	7.	Број на ЕКТС	5
8.	Наставник	проф. д-р Биљана Ангелова проф. д-р Диана Бошковска			
	Предуслови за запишување на предметот	Заверен претходен семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма: Предметот има за цел студентит да се стекнат со познавања за современата теорија и пракса за управување со трошоците во агробизнисот како и со апликативни и оперативни знаења за планирање и управување со трошоците и финансиите во процесот на земјоделско производство, на ниво на фарма и на национално ниво. Преку предметната настава програма студентите ќе се запознаат со финансискиот менаџмент на земјоделското производство, ќе се стекнат со знаења и вештини за пресметка на трошоците и употреба на трошочниот менаџмент во деловното одлучување. Исто така, цел на програмата е студентите да стекнат детални познавања за подготовка на бизнис план и негова употреба како менаџерска алатка за планирање, мониторинг и контрола на производството и услугите во агробизнисот. Цел на предметната програма е и стекнување на основни познавања за т.н зелени трошоци и еколошко сметководство и вештина за проценка на трошоци со помош на која ќе ги оценуваат еколошките, социјалните и економските придобивки од производството на земјоделско-прехранбени производи.</p> <p>Оспособен за (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Показува високо ниво на компетност и знаења од современата теорија и пракса за управување со трошоците во агробизнисот; • Поседува апликативни и оперативни знаења за планирање и управување со трошоците и финансиите во процесот на земјоделско производство; • Примена на трошочниот менаџмент во деловното одлучување; • Подготовка на бизнис план и негова примена како менаџерска алатка; • Идентификација и проценка на зелени трошоци. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Општ приод кон управувањето со трошоците • Природа и значење на трошоците во агробизнисот • Зелени трошоци • Видови трошоци и методолошки постапки на пресметка/алокација на трошоците за потребите на агробизнисот • Трошочен менаџмент • Користење на графикон на рентабилност како алатка за краткорочно одлучување • Вреднување/проценка на земјоделски насади и основно стадо • Бизнис план-оперативни и финансиски планови • Извештај за готовински тек во контекст на деловно одлучување • План на капитални инвестиции • Инвестициони одлуки во агроиндустриското производство • Калкулативни методи за утврдување на трошоците и цените на земјоделскопрехранбените производи. • Креирање на систем на трошоци за одржливо земјоделство • Еколошко сметководство 				
12.	<p>Методи на учење: Наставата се изведува во облик на предавања со дискусии, со интерактивни методи кои вклучуваат самостојни задачи на студентите, презентации и друго.</p>				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	15 недели 5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа Неделен фонд на часови (1+1)			

14.	Распределба на расположливо време		12 недели + 3 недели консултации 15+15+120=150 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	15 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарска работа	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	45 часа		
		16.3.	Домашно учење	45 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бода		5 (пет) (F)		
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		<i>Редовност на настава и вежби, семинарска работа</i>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		<i>Македонски јазик</i>			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		<i>Механизми на интерна евалуација</i>			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петроска Ангеловска Неда	Готовинскиот тек и ликвидноста во Претпријатијата	Економски институт-Скопје	2007
	2.	Наумче Белковски, Драги Димитриеси	Планирање и проектирање во земјоделството	Култура	2005	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трајкоски Бранко, Трајкоска Гордана	Управување со обртните средства	Економски факултет-Прилеп	1999
		2.	Пол Њуболд, Вилијам Л. Карлсон, Бети Торн	Статистика за бизнис и економија	Магор	2010
		3.	Џејмс Тобин, Стефан С. Голуб	Пари, кредит и капитал	Арс Ламина	2011